

**QUICK SCAN NATUURWETGEVING MEC
DRONTEN**

WITPAARD BV

29 augustus 2011
075635178:B - Definitief
B02044.000114.0100

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Plangebied, werkzaamheden en gebruik	2
2	Juridisch kader	6
2.1	Flora- en faunawet	6
2.2	Natuurbeschermingswet-1998	8
2.2.1	Natura 2000-gebieden	8
2.2.2	Beschermde Natuurmonumenten	8
2.3	Ecologische Hoofdstructuur	8
2.3.1	Spelregels EHS	9
3	Inventarisatie	10
3.1	Methode	10
3.2	Uitkomsten literatuuronderzoek	12
3.3	Habitatgeschiktheitsbeoordeling	13
4	Effectbeoordeling	15
4.1	Soortbescherming: Flora- en faunawet	15
4.2	Gebiedsbescherming: Ecologische Hoofdstructuur	17
5	Conclusies en aanbevelingen	18
5.1	Conclusies	18
5.2	Aanbevelingen en vervolg	19
Bijlage 1	Bronnen	21
Colofon		22

HOOFDSTUK

1 Inleiding

1.1**AANLEIDING**

In Dronten wordt het perceel van de oude groenvoerdrogerij aan de Dronterweg herontwikkeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient getoetst te worden of deze in naleving is van natuurwetgeving- en beleid. Witpaard BV heeft ARCADIS verzocht een inschatting van de risico's van het plan te maken ten aanzien van de verschillende wettelijke en beleidsmatige kaders op het gebied van natuur (Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur). In onderliggend stuk zijn de resultaten van de quick scan verwerkt. Bij de effectbeoordeling is tevens rekening gehouden met de resultaten van een in 2009 uitgevoerd ecologisch onderzoek in het kader van de sloop van de grasdrogerij. Onderliggende rapportage geeft tot besluit inzicht in de vervolgstappen (mitigerende maatregelen, vervolgonderzoek, ontheffingaanvraag en dergelijke) ten aanzien van natuur.

1.2**PLANGEBIED, WERKZAAMHEDEN EN GEBRUIK***Plangebied*

Het plangebied betreft het perceel aan de Dronterweg 29 te Dronten (gemeente Dronten) en heeft een oppervlakte van circa 2,5 hectare. Het betreft een voormalige groenvoerdrogerij. In 2002 zijn de drogerij-activiteiten gestopt.

Afbeelding 1.1

Ligging plangebied MEC Dronten (geel kader).
Bron ondergrond: Google Earth 2011

Afbeelding 1.2

Impressie plangebied.

Bron: ARCADIS 2011

Werkzaamheden

De gebouwen op het perceel zijn reeds gesloopt en het terrein is geëgaliseerd. Het puin is gebruikt om de kelders mee op te vullen. Dit puin zal nog worden verwijderd, evenals de nog aanwezige verhardingen op het terrein.

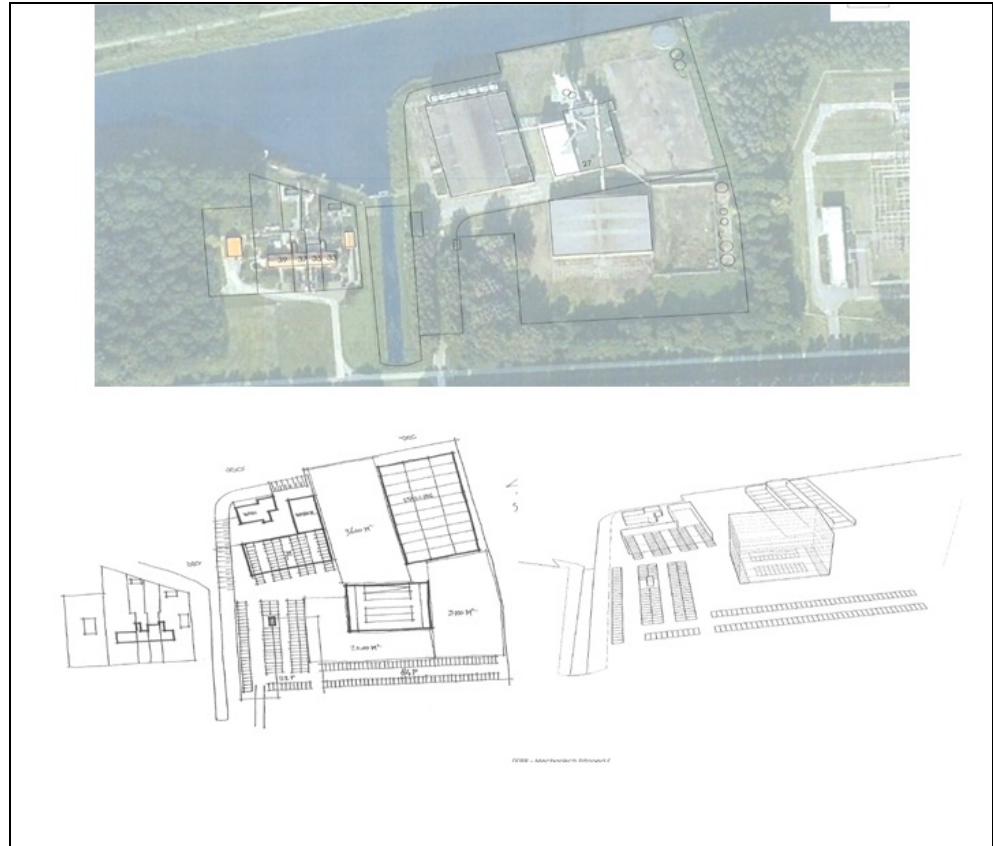
Op het terrein is lokaal de bodem verontreinigd. De verontreinigde grond zal worden afgegraven en op één locatie geïsoleerd aangebracht worden onder nieuw te realiseren bebouwing. De afgegraven bodem wordt aangevuld met schone grond.

Er zullen meerdere gebouwen worden geplaatst waaronder een tentoonstellings-/expositieruimte en een ruimte voor stalling en restauratiemogelijkheden van antieke machines, van agrarisch tot nautisch. Tevens is er ruimte voor een restaurant. De bosschage bij de ingang van het terrein zal worden behouden. Mogelijk worden enkele bomen verwijderd ten behoeve van een goede situering van de gebouwen.

Afbeelding 1.3

Plantekening MEC Dronten.

Bron: De Velde architecten

Gebruik

De toekomstige inrichting betreft een mechanisch erfgoedcentrum (MEC). Het heeft een publieksgerichte functie. Het is een nieuwe bijzondere publiekstrekker voor de gemeente en ook voor de provincie. Bij het ontwerp wordt ingespeeld op duurzaamheid, bijvoorbeeld door gebruik van een hydro-filter, hergebruik van gebouwen van elders etc.

Er worden vier stromen van bezoekers onderscheiden:

1. De stallingshouders.

Dit zijn 300 boxen/plaatsen die gemiddeld voor 80% verhuurd zijn. Die mensen komen gemiddeld twee maal per maand bij hun stalling. 70% brengt bezoek in het weekend en 30% door de week. (480 bewegingen per maand). Dat geeft het volgende beeld:

- a. Verkeersbewegingen op een doordeweekse dag: 14 auto's.
- b. Verkeersbewegingen op een zaterdag of zon- en feestdag: 42 auto's.

2. Bezoekers park en restaurant.

- a. Verkeersbewegingen op een doordeweekse dag: 20 auto's (15 auto's restaurant + 5 MEC auto's).
- b. Verkeersbewegingen op een zaterdag of zon- en feestdag: 50 auto's (30 auto's restaurant + 20 MEC auto's).

3. Georganiseerde toeristen.

Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld busreisjes.

- a. Indien wordt verder gegaan met het motormuseum Zwolle, dan worden circa 28 bussen per week oftewel 4 per dag verwacht.
- b. Indien wordt uitgegaan van een eigen invulling met: historisch erfgoed, oude ambachten, en de Polder dan wordt gedacht aan 14 bussen per week oftewel 2 per dag.

4. Evenementen.

Er worden kansen gezien om 6 tot maximaal 10 maal per jaar een evenement te laten plaatsvinden. Dit zal veelal in de weekenden plaatsvinden. Op een evenement komen tussen de 150 en 700 bezoekers, verdeeld over twee dagen en 2 personen per auto. Dit geeft aan verkeersbewegingen een extra druk in de weekenden (10 per jaar) van 125 auto's per zaterdag en zondag.

HOOFDSTUK

2 Juridisch kader

2.1

FLORA- EN FAUNAWET**Zorgplicht en verboden**

De Flora- en faunawet (Ffw) richt zich op de bescherming van wilde inheemse plant- en diersoorten. Basisbeginsel uit deze wet is dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). In de wet is daarnaast opgenomen dat bepaalde in de wet genoemde diersoorten niet gedood, gevangen of verontrust, en genoemde plantensoorten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden (art. 8 t/m 11 Ffw). Ook is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (art. 12 Ffw).

Onder bepaalde voorwaarden geldt voor activiteiten een vrijstelling van de in deze wet genoemde verbodsbepalingen of is het mogelijk van de minister van EL&I ontheffing hiervan te krijgen. Handelen in strijd met de verbodsbepalingen uit de Ffw zonder of in afwijking van een ontheffing/vrijstelling, wordt aangemerkt als een delict in de zin van de Wet op de economische delicten (WED).

**Tabel- en Habitatrichtlijn
Bijlage IV soorten**

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen gelden, kunnen verschillende groepen soorten worden onderscheiden waarvoor een licht dan wel strikt beschermingsregime geldt. In de door het ministerie van EL&I uitgegeven brochure 'Buiten aan het werk' (2009) wordt deze onderverdeling aangegeven en toegelicht. Het gaat om:

- Groep I: Algemene soorten waarvoor een vrijstelling geldt (Tabel 1)
- Groep II: Soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer volgens een gedragscode gewerkt wordt (Tabel 2). Indien niet met een gedragscode gewerkt wordt moet men een ontheffing aanvragen (lichte toets: de werkzaamheden mogen het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen).
- Groep III: Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten en in het Aanwijzingsbesluit aanvullend
- aangewezen soorten (Tabel 3) waarvoor een strikt regime geldt en waarvoor slechts onder strikte voorwaarden een ontheffing kan worden verleend. Voor de aanvullende in het Aanwijzingsbesluit aangewezen soorten worden meer typen belangen erkend als reden voor ontheffing dan voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten, bijvoorbeeld werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Vogels

Vanwege de bepalingen in de Europese Vogelrichtlijn, die overgenomen zijn in de Flora- en faunawet, geldt er voor vogels een afwijkend beschermingsregime. Uit recente uitspraken van de ABRvS blijkt dat de manier waarop in Nederland tot voor kort werd omgegaan met ontheffingen voor vogels, in strijd is met de Europese Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn staat een ontheffing alleen toe wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing is;
- er tevens sprake is van één van de volgende belangen:
 - bescherming van flora en fauna;
 - veiligheid van luchtverkeer;
 - volksgezondheid en openbare veiligheid.

Dit betekent dat voor het verstoren van broedende vogels, hun eieren of jongen slechts in uitzonderlijke gevallen ontheffing kan worden verleend voor een ruimtelijke ingreep, namelijk als voldaan is aan het bovenstaande. In de praktijk betekent dit dat voor vogels gestreefd moet worden naar het voorkomen van het overtreden van verbodsbepalingen. In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (verstorende) werkzaamheden buiten het broedseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vangen.

Binnen de groep van vogels zijn er soorten waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd onder artikel 11 van de algemene verbodsbepalingen, en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel 2.1

Categorieën (broed)vogels waarvan de vaste rust- of verblijfplaats jaarronde bescherming geniet.

Categorie	Type verblijfplaats
Categorie 1: Vaste rust- en verblijfplaatsen.	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2: Nesten van koloniebroeders.	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 3: Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing.	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 4: Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen.	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
Categorie 5: Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst.	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheden) van negatieve effecten.

2.2 **NATUURBESCHERMINGSWET-1998**

In Nederland hebben veel natuurgebieden een beschermde status onder de Natuurbeschermingswet 1998 gekregen. Daarbij kunnen twee categorieën beschermingsgebieden worden onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden
- Beschermde natuurmonumenten

2.2.1 **NATURA 2000-GEBIEDEN**

Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen. Voor al deze gebieden gelden instandhoudingdoelen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat deze instandhoudingdoelen niet in gevaar mogen worden gebracht. Om deze toetsbaar te maken kent de Natuurbeschermingswet-1998 voor projecten en andere handelingen die gevolgen voor soorten en habitats van de betreffende gebieden zouden kunnen hebben, een vergunningplicht. Een vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de instandhoudingdoelen van het gebied niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaand aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen). Redenen van economische aard kunnen ook gelden als dwingende reden van groot openbaar belang. Als prioritaire soorten of habitats deel uitmaken van de instandhoudingdoelen mogen redenen van economische aard alleen gebruikt worden na toetsing door de Europese Commissie.

2.2.2 **BESCHERMDE NATUURMONUMENTEN**

Naast deze Natura 2000-gebieden kent de Natuurbeschermingswet ook beschermde natuurmonumenten. Sinds de inwerkingtreding van de (oude) Natuurbeschermingswet zijn 188 gebieden aangewezen als beschermd natuurmonument of staatsnatuurmonument. Door de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 verdwijnt het verschil tussen Beschermde en Staatsnatuurmonumenten. Deze gebieden vallen allen onder de noemer van Beschermde Natuurmonumenten.

Een deel van de Beschermde natuurmonumenten valt samen met Natura 2000-gebieden. Hiervoor geldt bij definitieve aanwijzing van de Natura 2000-gebieden het toetsingskader van artikel 19 van de Natuurbeschermingswet voor Natura 2000-gebieden. Waar de gebieden niet samenvallen blijven Beschermde natuurmonumenten in stand en vallen deze onder het toetsingskader van artikel 16 van de Natuurbeschermingswet.

2.3 **ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR**

De overheid beschrijft haar aanpak om de achteruitgang in oppervlakte en kwaliteit van de Nederlandse natuur tegen te gaan. De overheid heeft hiervoor kerngebieden en ecologische verbindingzones aangewezen: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Sinds 1990 vormt de bescherming en ontwikkeling van de nationale EHS de ruimtelijke ruggengraat van het natuurbeleid.

De globaal begrensde EHS is in 1995 planologisch verankerd in het Structuurschema Groene Ruimte. In 2006 is het beleid overgenomen in de Nota Ruimte. Met de inwerkingtreding van de Nota Ruimte is het Structuurschema Groene Ruimte vervallen. De EHS is nog in ontwikkeling en moet leiden tot een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurlijke cultuurlandschappen in Nederland. De realisatie van de EHS moet in 2018 zijn afgerond. Onder de EHS vallen ook alle Natura-2000 gebieden, EHS-verwervingsgebieden en ecologische verbindingszones.

Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Indien geen reële alternatieven aanwezig zijn en er wel redenen van groot openbaar belang zijn, kunnen bestemmingsplanwijzigingen, die leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden van de natuur in de EHS, alleen door de Gedeputeerde Staten worden goedgekeurd, indien de schade zoveel mogelijk wordt beperkt door mitigerende maatregelen. Hierbij dient de restschade te worden gecompenseerd. Per saldo zal op planniveau of op gebiedsniveau geen verlies mogen optreden van areaal, kwaliteit en samenhang.

2.3.1

SPELREGELS EHS

Voor de verdere uitwerking van instrumenten en begrippen die in de Nota Ruimte genoemd worden, is in 2007 het beleidskader Spelregels EHS opgesteld door het Rijk en de provincies. Deze Spelregels dienen doorvertaald te worden in de provinciale beleidskaders. Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen de EHS geldt het 'nee, tenzij'-regime. Het ruimtelijke beleid is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn.

Het beleidskader 'Spelregels EHS' zegt over de bovengenoemde wezenlijke kenmerken en waarden het volgende: "Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken, zullen de te beschermen en te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied moeten worden gespecificeerd. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde".

"Feitelijk gaat het om de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied zoals opgenomen in de voorlopige Landelijke Natuurdoelenkaart die is opgenomen in het tweede Meerjarenprogramma Vitaal Platteland, en de nadere uitwerkingen daarvan zoals provinciale natuurdoeltypenkaarten en concrete uitwerkingsplannen" (Spelregels EHS, paragraaf 2.5, p. 11).

HOOFDSTUK

3 Inventarisatie

3.1

METHODE

In het kader van de quick scan natuurwetgeving zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Flora- en faunawet

Er is met een bureaustudie nagegaan of in de betreffende kilometerhokken mogelijk sprake is van planten- of diersoorten die door de Flora- en faunawet worden beschermd. Er is een lijst opgesteld van soorten uit de beschermingscategorieën van de Flora- en faunawet, gebruikmakend van literatuur, websites, verspreidingsatlassen en expert judgement.

Met deze informatie is een veldbezoek gebracht aan het plangebied. Tijdens het veldbezoek is een habitatgeschiktheidsbeoordeling uitgevoerd. Al doende is nagegaan of het voorkomen van soorten die door de Flora- en faunawet worden beschermd, gezien de aangetroffen biotopen, waarschijnlijk is. Op basis van de bureaustudie en de habitatgeschiktheidsbeoordeling is aangegeven welke soorten in het gebied voorkomen of worden verwacht. Vervolgens is een beoordeling gegeven van de effecten van de werkzaamheden en het gebruik op de eventueel aanwezige beschermde soorten.

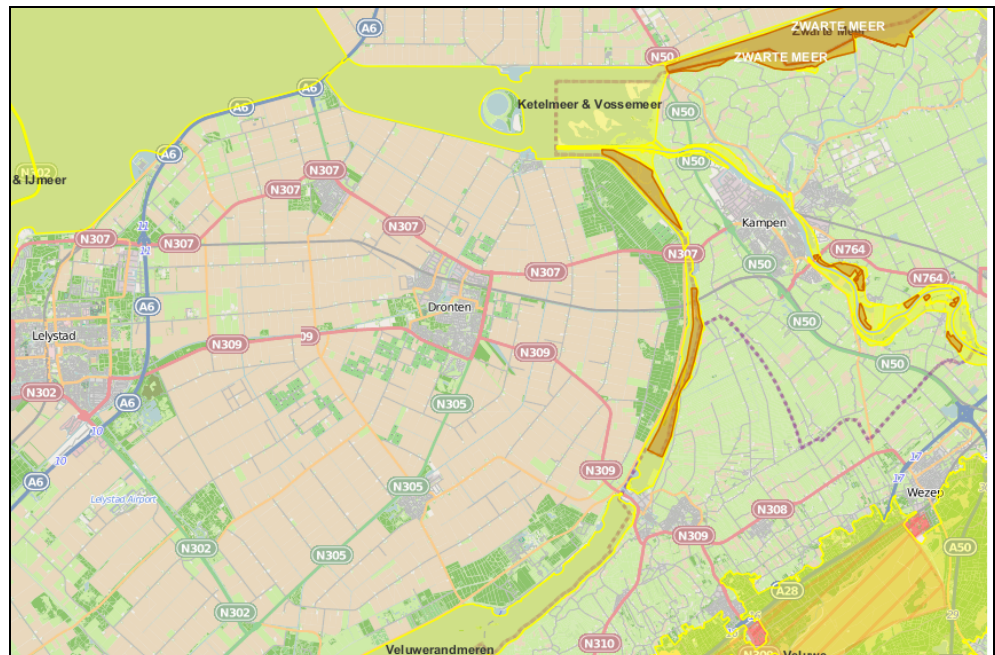
Tot slot is advies gegeven over de eventuele noodzaak voor mitigerende maatregelen en zijn er aanbevelingen gedaan voor het verdere traject (onder andere omtrent aanvullende veldinventarisaties, mitigerende maatregelen, eventuele ontheffingsaanvraag).

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied ligt op ruim 8 km afstand van Natura 2000-gebieden en/of Beschermd Natuurmonumenten. Er sprake is van een ingreep met slechts zeer beperkte ruimtelijk impact waarbij een verhoging van NOx-emissie wordt verwacht. Het betreft echter een relatief kleine toename (zie de in hoofdstuk 1 vermelde verwachte verkeersstromen). Gezien de grote afstand tot N2000-gebieden en de relatief lage NOx-emissie worden effecten op habitats of soorten met een instandhoudingsdoelstelling uitgesloten. Er is geen verdere toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 vereist.

Afbeelding 3.1

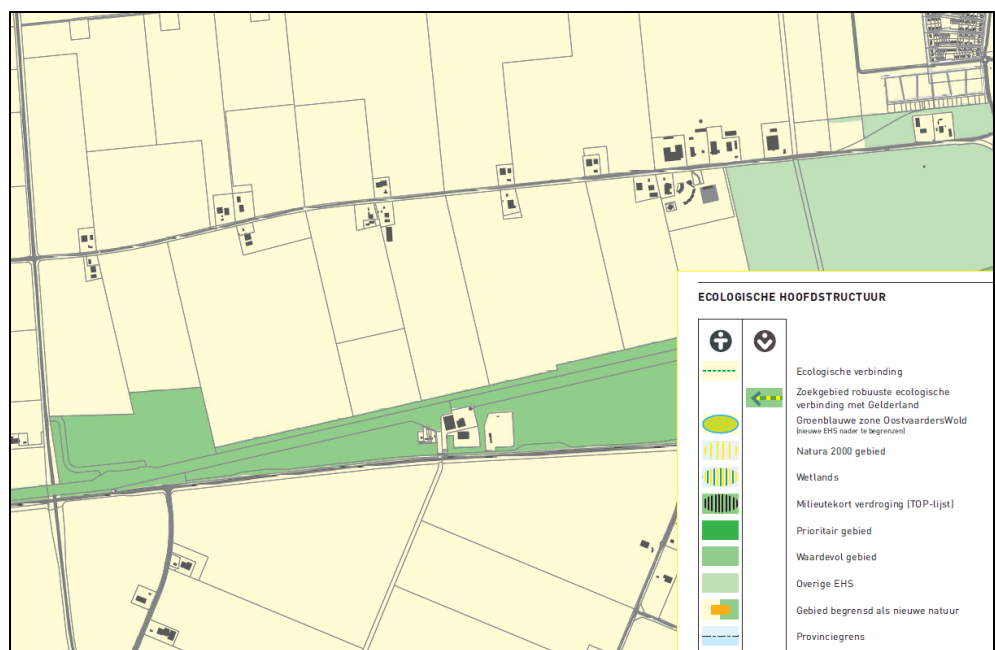
Ligging Natura 2000-gebieden nabij Dronten.
Bron: Ministerie van EL&I

Ecologische Hoofdstructuur

Er is geen overlapping met de EHS. Wel grenst het plangebied aan twee typen EHS. In de provincie Flevoland wordt ten aanzien van de EHS ook het begrip 'externe werking' gehanteerd. Aangezien de werkzaamheden en het gebruik gepaard gaan met een verhoogd geluidsniveau en lichtuitstraling, welke tot in de EHS reikt, is toetsing aan het beleidskader van de EHS is noodzakelijk.

Afbeelding 3.2

Ligging EHS nabij plangebied.
Bron: Omgevingsplan Provincie Flevoland

3.2

UITKOMSTEN LITERATUURONDERZOEK

Op basis van de bureaustudie is in beeld gebracht welke beschermde soorten in en nabij het plangebied voor kunnen komen (zie onderstaande tabel). Hierbij zijn onder andere de volgende bronnen benut: www.telmee.nl, www.waarneming.nl, www.ravon.nl, www.zoogdieratlas.nl, Ravon, Creemers & Van Delt (2009), Reinhold (2009).

Tabel 3.1

Beschermde soorten die op basis van literatuuronderzoek in het plangebied verwacht kunnen worden.

Soort(groep)	T 1	T 2	T 3	T 3 en Bijlage IV	Vogels JRBN
Amfibieën					
Kleine watersalamander	X				
Gewone pad	X				
Bruine kikker	X				
Bastaardkikker	X				
Meerkikker	X				
Vissen					
Kleine modderkruiper		X			
Meerval		X			
Zoogdieren (Vleermuizen)					
Gewone dwergvleermuis				X	
Gewone grootoorvleermuis				X	
Ruige dwergvleermuis				X	
Meervleermuis				X	
Watervleermuis				X	
Zoogdieren (Marterachtigen)					
Boommarter		X			
Bunzing	X				
Das		X			
Otter				X	
Wezel	X				
Zoogdieren ((spits)muizen)					
Bosmuis	X				
Huisspitsmuis	X				
Noordse woelmuis			X		
Zoogdieren (Algemene soorten)					
Bever				X	
Egel	X				
Haas	X				
Konijn	X				
Vos	X				
Zoogdieren (Hoefdieren)					
Ree	X				
Vogels met Jaarrond beschermde nesten					
Boerenwaluw					5
Buizerd					4
Gierzwaluw					2
Havik					4
Huiszwaluw					5
Kerkuil					3
Wespendief					4
Zwarte kraai					5

Planten	-				
Ongewervelden	-				

Zie paragraaf 2.1 voor uitleg omtrent de juridische classificatie. Opgemerkt wordt dat voor alle soorten, ook de niet beschermde soorten, de zorgplicht geldt.

Ecologisch Hoofdstructuur

De Lage Vaart betreft het type 'natte ecologische verbindingzone' (zie afbeelding 3.1). De natte zone kenmerkt zich door een brede watergang met aan de overzijde van het plangebied een strook rietvegetatie. Er is geen sprake van natuurvriendelijke oevers aan de kant van het plangebied (harde scheiding middels damwand). De bosrand betreft het type 'waardevolle EHS' (geen nadere specificatie).

3.3

HABITATGESCHIKTHEISBEOORDELING

Veldbezoek

Op 11 juli heeft mevrouw E.R. Plantaz van ARCADIS een bezoek gebracht aan het plangebied (zie afbeelding 1.2 voor een impressie van het plangebied). Het was op dat moment droog, 24°C en zonnig.

Het betreft een deels verhard open terrein. Er vindt een lichte verruiging plaats met algemene soorten als de Rode klaver, Witte klaver en Rolklaver, Brandnetel en Ganzenvoet. Er zijn veel zandige plekken, geen kelders (deze zijn reeds volgestort met puin en geëgaliseerd). Er waren enkele ondiepe tijdelijke regenplassen op het terrein aanwezig. Er is een harde scheiding tussen het plangebied en de watergang middels een metalen damwand. Er groeit aan de 'plangebied' zijde van de watergang geen oevervegetatie. Aan de overzijde van de watergang zijn halfharde oevers (houten schotten met her en der openingen) met oevervegetatie (oeverriet).

Planten

Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het gebied wordt uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn de Kwikstaart en Merel aangetroffen. Deze broeden aan de rand van het plangebied. Niet uitgesloten wordt dat de dikke bomen aan de rand van het terrein jaarrond beschermde nesten bevatten (van bijvoorbeeld de Buizerd of Havik). De Kerkuil komt niet meer in het plangebied voor na sloop van de opstallen in 2010-2011. Gebouwbewonende soorten als de Gier-, Boeren- of Huiszwaluw verblijven niet in het plangebied. Niet uitgesloten wordt dat deze wel broeden aan de overzijde van de watergang (hier staan drie woonhuizen met schuurtjes). Op het open terrein broedden op het moment van het veldbezoek geen vogels.

Vissen

Het voorkomen van vissen in het plangebied wordt uitgesloten. Niet uitgesloten wordt dat de Meerval in de watergang achter het plangebied voorkomt.

Amfibieën

Het plangebied is geschikt voor het voorkomen van algemene amfibiesoorten en de Rugstreeppad. Deze laatste is echter niet nabij het plangebied waargenomen (literatuurstudie). De watergang achter het plangebied is niet geschikt voor de Rugstreeppad. Het voorkomen van de Rugstreeppad in het plangebied wordt nihil geschat.

Grondgebonden zoogdieren

Op het terrein zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Het wordt echter niet uitgesloten dat algemene grondgebonden zoogdieren in het gebied voorkomen.

Vleermuizen

Het opgeschoonde terrein betreft marginaal geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Het voorkomen van vleermuizen in en nabij het plangebied is zeer aannemelijk gezien de water- en bosrijke omgeving (Wisentbos en de Lage Vaart). De bosrand en de watergang met rietvegetatie doen dienst als vliegroute voor vleermuizen naar foerageergebieden en/of verblijfplaatsen. De dikke bomen die aan de randen van het terrein staan zijn voorzien van (deels kapotte) vleermuiskastjes. Deze zijn opgehangen ter compensatie van het verloren gaan van verblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis door de sloop van de grasdrogerij in de periode november 2010 tot maart 2011 (zie ontheffing FF/75C/2010/0308). Het is onbekend of de kastjes in gebruik zijn bij de Gewone dwergvleermuis. De kapotte exemplaren in ieder geval niet. **In de effectbeoordeling wordt aangenomen dat de kasten in gebruik zijn.**

Ongewervelden

Het voorkomen van beschermde ongewervelde soorten wordt uitgesloten.

Tabel 2

Overzicht van soort(groep)en die op basis van habitatgeschiktheid en verspreidingsgegevens in het plangebied worden verwacht:

Soort(groep)
▪ (Broed)vogels
▪ (Broed)vogels met jaarrond beschermde nesten
▪ Algemene grondgebonden zoogdieren
▪ Algemene amfibieën
▪ Vleermuizen

HOOFDSTUK

4 Effectbeoordeling

De werkzaamheden kunnen worden opgedeeld in de volgende onderdelen:

- Bouwfase
- Gebruiksfase

4.1

SOORTBESCHERMING: FLORA- EN FAUNAWET

(Broed)vogels bouw- en gebruiksfase

In de vegetatie langs de randen van het terrein broeden zeer waarschijnlijk vogels zonder jaarrond beschermde nesten. Indien de werkzaamheden gedurende het broedseizoen plaatsvinden, kunnen nesten en pullen verloren gaan. Dit is in strijd met de Flora- en faunawet. Het is niet mogelijk om ontheffing te krijgen van deze verbodsbepaling voor ruimtelijke ontwikkelingen, tenzij er sprake is van een groot maatschappelijk belang. Effecten moeten zodoende voorkomen worden. Dit kan door buiten het broedseizoen te werken.

Rondom het plangebied liggen voldoende struiken/bosaanplant waar de (broed)vogels zonder jaarrond beschermde nesten gebruik van kunnen maken. Het gebruik van het terrein als MEC heeft geen negatief effect op deze soorten.

In de oude bomen langs de rand van het terrein komen mogelijk vogels met jaarrond beschermde nesten voor (Buizerd/Havik). Deze vogels kunnen mogelijk hinder ondervinden bij de bouw en het gebruik van het terrein. Indien jaarrond beschermde nesten van vogels of hun functionele leefomgeving verloren gaan, is dit in strijd met de Flora- en faunawet. Het is voor onderhavige ruimtelijke ontwikkeling niet mogelijk om ontheffing te krijgen van deze verbodsbepaling. Vastgesteld moet worden of er inderdaad sprake is van jaarrond beschermde nesten rondom het plangebied.

Vissen bouw- en gebruiksfase

Bij de werkzaamheden worden er geen sloten gedempt of verlegd. Ook vinden er geen werkzaamheden plaats aan de oevers. Effecten op vissen worden zodoende uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren bouw- en gebruiksfase

Gedurende de bouwwerkzaamheden kunnen kleine grondgebonden zoogdieren gewond raken of sterven. Dit is in strijd met de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Voor algemene soorten geldt echter een vrijstelling mits aan de zorgplicht wordt voldaan en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet wordt aangetast. Het wegvallen van enkele individuen brengt de gunstige staat van instandhouding zeker niet in gevaar. Er worden geen overtredingen verwacht gedurende de gebruiksfase mits de zorgplicht in acht wordt genomen, zoals het werken buiten gevoelige perioden en het systematisch één zijde op werken bij grondverzet, waarbij een vluchtroute voor deze dieren behouden blijft.

Vleermuizen bouw- en gebruiksfase

Milieufactoren: De bouw van het MEC zal gepaard gaan met verlichting, trilling en lawaai. Het gebruik zal gepaard gaan met verlichting en geluid (van recreanten).

Foerageergebied: Het terrein is slechts marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het wegvallen van het terrein als foerageergebied zal geen effecten hebben op deze soorten.

Vliegroute: De bosrand en watergang doen dienst als vliegroute voor in ieder geval de Watervleermuis en Meervleermuis. Het betreft geen migratieroute. Verstoring door geluid en licht gedurende de uitvliegperiode (in de schemering en nacht van globaal april t/m oktober) kan ertoe leiden dat de routefunctie verloren gaat en jachtvelden en dergelijke wegvallen. Ook bij het gebruik van het terrein kunnen verlichting en lawaai van de bosrand en de watergang een barrière oprichten voor (lokaal) migrerende vleermuizen. Een verstoring van dien aard is in strijd met de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Ontheffing van verbodsbepalingen is voor het belang ruimtelijke ontwikkelingen niet mogelijk, tenzij er sprake is van een zwaar maatschappelijk belang. Effecten dienen zodoende voorkomen te worden. Denk hierbij aan het vermijden van lichtuitstraling en lawaai richting bosrand en watergang (gedurende de bouw- en gebruiksfase) tijdens schemer en nacht van globaal april t/m oktober.

Verblijfplaats: Aangenomen wordt dat een deel van de in 2009 opgehangen nestkastjes als zomerverblijfplaats dient voor de Gewone dwergvleermuis. Bij de bouwwerkzaamheden en het gebruik gaan deze nestkastjes en de vegetatiestrook rondom niet verloren. Er kan wel verstoring optreden van vleermuizen die gebruik maken van de kastjes gedurende de bouw van het MEC, waardoor deze geen gebruik meer maken van de kastjes (altnog verloren gaan van vaste rust- en verblijfplaats). De (piek)verstoring vindt gedurende de bouw plaats en is zodoende tijdelijk van aard. Gedurende het gebruik wordt ook een uitstraling van licht en geluid verwacht waardoor de functionaliteit van de kasten verloren kan gaan. Het gebruik zal gedurende een lange periode plaatsvinden. Dit, in tegenstelling tot de bouw van het MEC. Verstoringen van dien aard (verloren gaan functionaliteit zomerverblijfplaats) zijn in strijd met de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Ontheffing van verbodsbepalingen is voor het belang ruimtelijke ontwikkelingen niet mogelijk, tenzij er sprake is van een zwaar maatschappelijk belang. Effecten dienen zodoende voorkomen te worden. Denk hierbij aan het vermijden van lichtuitstraling en lawaai richting bosrand gedurende kwetsbare perioden van de Gewone dwergvleermuis.

Amfibieën bouw- en gebruiksfase

Gedurende de bouw worden er grondwerkzaamheden uitgevoerd. Hierbij kunnen amfibieën die in het plangebied voorkomen gewond raken of sterven. Voor algemene amfibieën geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet voor ruimtelijk ontwikkelingen, mits de zorgplicht wordt nageleefd en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Het wegvallen van enkele individuen brengt de gunstige staat van instandhouding zeker niet in gevaar. Er worden geen

overtredingen verwacht gedurende de gebruiksfase, mits de zorgplicht in acht wordt genomen.

4.2

GEBIEDSBESCHERMING: ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Het plangebied grenst aan de EHS. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: “de bij het gebied behorende natuurdoelen en –kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde”.

Er zijn geen mechanische effecten op de watergang of het bos gedurende het gebruik. Wel kunnen door lichtuitstraling en lawaai de donkerte en rust van het gebied verloren gaan. De piekverstoring wordt gedurende de bouw verwacht. Deze is echter van tijdelijke aard. Gedurende het gebruik wordt eveneens een uitstraling van licht en geluid verwacht. Onbekend is wat de exacte kenmerken en waarden van deze EHS zijn. Zodoende zijn effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS niet uit te sluiten. Er wordt aangeraden contact op te nemen met het bevoegd gezag (provincie Flevoland).

HOOFDSTUK

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1

CONCLUSIES

Op basis van deze quick scan worden de volgende conclusies getrokken:

Flora- en faunawet

- In het plangebied komen beschermde soorten voor. Het betreft zowel algemene soorten (tabel 1) waar voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling voor geldt, en strikt beschermde (broed)vogels (met en zonder jaarrond beschermd nest) en vleermuizen.
- Negatieve effecten op beschermde tabel 1-soorten kunnen niet uitgesloten worden.
- De gunstige staat van instandhouding van de soorten komt niet in gevaar door het verdwijnen van enkele individuen. In dit geval geldt een vrijstelling voor de tabel 1-soorten. Het betreft een wettelijke vrijstelling waar geen aparte toestemming voor gevraagd, of melding voor gedaan hoeft te worden. Zie ook hoofdstuk 2.
- Door het opstellen van een ecologisch werkprotocol welke is toegespitst op de geplande werkzaamheden, de ruimte waarin deze plaatsvinden en de in het gebied verwachte soorten en door te handelen conform het protocol, wordt aan de zorgplicht voldaan.
- Schade aan broedvogels en nesten dient altijd voorkomen te worden. De werkzaamheden dienen minimaal buiten het broedseizoen van vogels (dus vóór half maart en na half juli) te worden gestart. Deze periode is een indicatie: sommige broedvogels hebben een afwijkende broedperiode.
- Niet uitgesloten wordt dat bij de boomkap en het gebruik van het gebied nesten en de functionele leefomgeving van vogels met een jaarrond beschermd nest verloren gaan. Dit is in strijd met de Flora-en faunawet. Het is niet mogelijk om ontheffing te verkrijgen voor de geplande ontwikkeling. Vastgesteld moet worden of er daadwerkelijk zulke nesten in/nabij het plangebied aanwezig zijn.
- Effecten op vleermuizen kunnen niet uitgesloten worden. Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten (tabel 3- en Bijlage IV Habitatrichtlijn-soorten) en een ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen is niet mogelijk, tenzij er sprake is van een zwaar maatschappelijk belang. Effecten moeten voorkomen worden (mitigatie), zie aanbevelingen.

Natuurbeschermingswet-1998

Effecten op Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten worden uitgesloten.

Ecologische Hoofdstructuur

Het terrein grenst aan de EHS. De wezenlijke kenmerken en waarden worden mogelijk aangetast (factoren donkerte en rust). Er is mogelijk toestemming van de provincie Flevoland nodig ten aanzien van de EHS.

5.2

AANBEVELINGEN EN VERVOLG

Op basis van deze quick scan worden de volgende aanbevelingen gedaan:

Soortbescherming

- Schade aan broedvogels dient altijd voorkomen te worden.

Aanbevolen actie:

- Start de werkzaamheden minimaal buiten het broedseizoen van vogels. De broedperiode loopt globaal genomen van half maart tot half juli. Deze periode is een indicatie: sommige broedvogels hebben een afwijkende broedperiode. Laat daarom voorafgaande aan de werkzaamheden het terrein door een ter zake kundige controleren op de aanwezigheid van in gebruik zijnde vogelnesten.¹
- Er is mogelijk sprake van aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. Aanbevolen acties:
 - Laat door een ter zake kundige middels een inventarisatie en omgevingscheck vaststellen of er sprake is van jaarrond beschermde nesten. Door een inventarisatie (uit te voeren in het broedseizoen) en omgevingscheck plaats te laten vinden, kan worden vastgesteld of en welke vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten op het terrein verblijven en hoeveel exemplaren het betreft. Indien er vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten op het terrein aanwezig zijn zal vastgesteld moeten worden of er voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden in de omgeving. Indien dit niet het geval is moet een alternatief nest worden aangeboden (mitigerende maatregelen).
 - Indien sprake is van het nemen van mitigerende maatregelen: Ter uitsluiting van risico's kunnen de te nemen mitigerende maatregelen worden opgenomen in een mitigatieplan en op basis van het mitigatieplan een positieve afwijzing (in het kader van de Flora- en faunawet) worden aangevraagd, teneinde de mitigerende maatregelen te laten toetsen door het bevoegd gezag. Dit wordt gedaan in de vorm van een Ffw-ontheffingsaanvraag bij het ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie.

¹ Het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

- **Vleermuizen (1):** Teneinde verstoring van vleermuizen en het verloren gaan van hun vaste verblijfplaats (vleermuiskastjes en de functionele leefomgeving daar omheen) tegen te gaan, wordt aangeraden de bestaande vleermuiskastjes in de periode december-februari te verplaatsen/vervangen naar een nabijgelegen geschikt habitat voor de Gewone dwergvleermuis, buiten het invloedsgebied van het MEC. Op die wijze gaat er geen functionele verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis verloren gedurende de bouw en het gebruik.

Aanbevolen actie:

- Contact opnemen met het bevoegd gezag (het ministerie van EL&I), casus schetsen en bovengenoemde mitigerende maatregel voorleggen. Hierbij wordt mogelijk door het Ministerie gevraagd naar de reeds uitgevoerde inventarisaties, ontheffingen en quick scan.
- **Vleermuizen (2):** Effecten op foeragerende/op route zijnde vleermuizen dienen voorkomen te worden. Er wordt aangeraden om gedurende de schemer en nacht de uitstraling van licht en lawaai richting bosrand en watergang tijdens de bouw en het gebruik van het MEC zoveel mogelijk te beperken. Licht: De meest optimale situatie is om het terrein langs de waterkant en de bosrand niet te verlichten. Een minder verstrekende optie is de 'gerichte verlichting van de gebruiksruimte', waarbij de verlichting dusdanig wordt gericht dat deze van de waterkant en bosrand af schijnt en een donkere corridor boven het water en langs de bosrand overlaat, zodat foerageergebied en vliegroute hun functie behouden. Indien deze maatregelen worden genomen is er geen sprake van verstoring van foeragerende vleermuizen.

Aangeraden actie:

- Stel licht/geluidplan op met een ter zake kundige. In de exploitatieovereenkomst kunnen maatregelen opgenomen worden die tijdens het gebruik aan de orde zijn, zoals hoe om te gaan met de verlichting.
- Voor alle dier- en plantensoorten geldt een algemene zorgplicht. Vanuit de algemene zorgplicht dient tijdens de werkzaamheden continu te worden gelet op aanwezigheid van al dan niet beschermde planten en dieren. Bij aantreffen van dieren en planten moet worden voorkomen dat deze gedood of verwond c.q. onnodig aangetast (bij planten) worden. In het geval dat een ingreep toch samenvalt met de aanwezigheid van beschermde soorten, worden passende maatregelen genomen of wordt er naar een andere oplossing gezocht.

Aanbevolen actie:

- Voldoe aan de zorgplicht. Teneinde aan de zorgplicht te voldoen wordt aangeraden een ecologisch werkprotocol op te stellen en conform dit protocol te handelen. Een ecologisch werkprotocol is een document dat tijdens de uitvoer van het project instructies biedt aan de uitvoerder om negatieve effecten op flora en fauna te voorkomen, én om de eventuele mitigerende maatregelen op een goede manier uit te voeren. Een ecologisch werkprotocol is afgestemd op de geplande werkzaamheden en op de in het gebied voorkomende soorten. In het protocol worden mitigerende maatregelen aangegeven waarbinnen de werkzaamheden zonder risico kunnen worden uitgevoerd, zoals werken buiten het broedseizoen.

Natuurbeschermingswet 1998

- Er is geen vergunning (actie) in het kader van de Natuurbeschermingswet-1998 vereist.

Ecologische hoofdstructuur

- Er is mogelijk toestemming van de Provincie Flevoland nodig ten aanzien van de EHS.

Aanbevolen actie:

- Neem contact op met de Provincie Flevoland.

BIJLAGE 1

Bronnen

- Bos et al. 2009. De dagvlinders van Nederland.
- Creemers, R.C.M., Delft, van, J.J.C.W. 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland.
- Krijgsveld et al. 2010. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie.
- LNV-Loket. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten.
- Ministerie van LNV. 2009. Tweede voortgangsrapportage Rapportagejaar 2008 “Groot project Ecologische Hoofdstructuur”.
- Ministerie van LNV, Dienst Regelingen. 2009. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Nederlandse vereniging voor libellenstudie. 2009. De Nederlandse libellen.
- Provincie Flevoland. 2010. Omgevingsplan.
- Reinhold. 2009. Quickscan Flora- en faunawet Grasdrogerij Dronten.
- SOVON. 2009. Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- Zoogdiervereniging. 2008. Kanskaart Flevoland.

Internet:

- www.hetlnvloket.nl
- www.natuurkennis.nl
- www.flevoland.nl
- www.ravon.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.soortenbank.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.vzz.nl
- www.zoogdieratlas.nl.nl

Flora- en faunawet ontheffing:

- FF/75C/2010/0308(A)

Colofon

QUICK SCAN NATUURWETGEVING MEC DRONTEN

OPDRACHTGEVER:

Witpaard BV

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

drs. E.R. Plantaz

GECONTROLEERD DOOR:

mevrouw drs. ir.P.J.M.C. de Ridder

VRIJGEGEVEN DOOR:

mevrouw F.G. van der Vegte, MSC

29 augustus 2011

075635178:B

ARCADIS NEDERLAND BV

Polarisavenue 15

Postbus 410

2130 AK Hoofddorp

Tel 023 5668 411

Fax 023 5611 575

www.arcadis.nl

Handelsregister 9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.